proto, aby vyžadovali ověření podpisu na žádosti o povolení takové poznámky.

U §u 97 kn. zák. postrádám poukaz na otázku, zda § 97 byl změněn po případě v jakém směru, ustanovením §u 8 ex. ř. Takových opomenutí nelze však dobře se vyvarovati při díle, v němž snešen jest tak značný material.

Spis lze, zejména všem praktikům, vřele odporučiti. *Tilsch.*

Právo trestní.

Über Kriminalität, Rückfall und Strafgrund. Nähere Ausführung eines im Oktober 1905 im böhmischen Juristenverein zu Prag gehaltenen Vortrages von Prof. *A. Zucker.* Leipzig und Wien, Franz Deuticke 1907 (VII. a 65 stran).

Před námi leží poslední publikace nedávno zesnulého proslulého kriminalisty našeho, jenž tento spis sice ještě bezprostředně před svou smrtí dokončil, vytištění jeho však již se nedočkal. Úvod zmiňuje se o množících se v poslední době zjevech literárních, v nichž laikové trest v některé trestnici sobě odpykavší o nabytých při tom zkušenostech vypravují, a své názory o výkonu trestu a jeho nutné reformě pronášejí. Na to obrací se spisovatel v p r v é části spisu proti rozšířenému mínění, že stav kriminality v posledních letech se podstatně zhoršil. Probíraje podrobně přehledné číslice kriminální statistiky Německé z r. 1901 a 1902 dospívá k důsledku, že, pokud říše Německé se týče, o vzrůstu zločinců v užším smyslu mluviti nelze. Pokud pak jde o Rakousko, dovozuje *Zucker* rovněž na základě statistických dát, že stav kriminality ve dvacetiletí 1881—1900 se dokonce podstatně zlepšil.

D r u h á část spisu zábývá se z p ě t n o s t í, jejímuž stoupání se přikládá význam dle mínění *Zuckerova* přemrštěný. *Zucker* rozbíraje rovněž dopodrobna příslušná čísla statistická dokazuje, jak nesprávno je tvrzení vyskytující se právě v jedné z dotčených publikací laických (*Max Treu*, Der Bankerott des modernen Strafvollzuges, Stuttgart 1904), že totiž číslice zpětnosti v říši Německé činí 82% t. j. že ze 100 potrestaných 82 se stávají zpětnými. Uváděje pak rozsah zpětnosti na pravou míru, dospívá k závěru, že zpětnost v Německu i u nás sice stoupá, avšak nikoli způsobem, jenž by zavdával podnět k vážným obavám. Dle jeho názoru, je toto stoupání zpětnosti zjev zcela normální, jehož význam pro posuzování stavu kriminality se nesmí přeceňovati a o němž zejména není nikterak dokázáno, že by byl, jak často se tvrdí, ve příčinné spojitosti se způsobem našeho výkonu trestův.

T ř e t í část spisu obírá se d ů v o d e m t r e s t u. Předem děje se tu zmínka o známé půtce, která v té příčině nedávno byla svedena mezi *Lisztem* a *Birkmeyerem* v akademickém právnickém spolku M n i c h o v s k é m. *Zucker* sám prohlašuje se — zůstávaje v tom směru věren dosavadním názorům svým — pro *Birkmeyerovo* stanovisko t r e s t u o d p l a t n é h o. Při tom obrací se ale proti správnosti tvrzení *Birkmeyerova,*

že také nyní platné zákony trestní na řečeném stanovisku se zakládají. Dle mínění *Zuckerova* dají se předpisy platného práva vysvětliti jedině z hlediska odstrašení, kdežto ve způsobě výkonu trestů zase theorie polepšovací platnosti dochází. Ku konci reprodukuje spisovatel svůj častěji již pronesený a odůvodněný názor o trestu a jeho důvodů, dle něhož vznik trestu vysvětliti sluší sociálně pathologickým momentem, činem pachatelovým ve společnosti vzbuzeným. Společnost reaguje trestem proti činu, kterýž způsobil poruchu ve stavu jejím. Na důkaz správnosti tohoto svého názoru dovolává se *Zucker* vzniku četných zákonů, především z doby poslední a končí polemikou s některými spisovateli proti tomuto názoru jeho se vyslovivšími.

Publikace prof. *Zuckra* jeví se, jak již z titulu patrno, podrobnějším provedením přednášky jeho konané v roce 1905 v Právnické Jednotě v Praze (viz Právník 1905 s. 732 a 778), kteráž doplněna zejména některými novějšími dáty statistickými. Že i tato poslední práce zvěčnělého učence vyniká veškerými přednostmi, jež u spisův jeho konstatovati jsme tak často již měli příležitost, netřeba snad zvláště podotýkati.

Spis provází velice vřelou předmluvou *Alfred Amschl*, státní zástupce ve Štýrském Hradci, jenž byl se zvěčnělým ve přátelském styku literárním a ku žádosti pozůstalých také korrekturu tisku ochotně obstaral.

Miřička.

Josip Šilović: Deseti obći kongres medjunarodne kriminalističke udruge. U Zagrebu 1907.

Známý kriminalista chorvatský, dlouholetý redaktor Mjesečnika pravničkoga društva a tajemník chorvatské skupiny mezinárodní kriminal. jednoty, podává tu obšírnou zprávu o posledním (desátém) kongresu této jednoty, konaném v září r. 1905 v Hamburku.

I program kongresu desátého byl velice zajímavý. Předseda jednoty, bruselský profesor Dr. *Prins*, měl přednášku o dnešních obtížích repressivního problému, v níž akcentoval myšlénku, že jest nesnadno, aniž by se kompromittovala represse, ustanoviti náležitý poměr mezi velikostí trestu a stupněm zodpovědnosti vinníkovy. — Mezi thematy sjezdu byl na prvém místě boj proti mezinárodním zločincům. Referenti Dr. *Lindenau* a Dr. *Hopff* navrhli tyto these: I. Jako důsledek moderního stykového rozvoje povstali mezinárodní zločinci, proti nimž boj vyžaduje mezinárodních opatření; II. ve všech státech jest potřebí zavésti centrální úřady za účelem boje proti mezinár. zločincům; *a*) tyto úřady třeba opříti o hlavní policejní úřady, *b*) ony mají sbírati zprávy o mezinár. zločincích a mají je stále vzájemně vyměňovati za účelem praeventivních opatření, jakož i v zájmu trestního stíhání; *c*) jsou oprávněny přímo se stýkati; III. stálé vědecké zpracovávání materiálu, sebraného ústředními úřady, má býti základem k dalšímu boji proti mezinárodním zločincům. Oba referenti odůvodnili obšírně předložené these, k nimž promluvili i jednotliví účastníci kongresu, mezi nimi i prof. *Šilović*. These vesměs byly přijaty s tím dodatkem, že se správní výbor mezinár. krimin. jednoty žádá,

aby navrhl vládám, by sezvaly mezinárodní konferenci, která by se zabývala zásadami konvence za účelem represse mezinárodních trestných činů. — O dalším thematu: „Jak by se mohl pro určité kategorie zpětilých zločinců stanoviti pojem všeobecného nebezpečí místo pojmu zločinného skutku, jehož se dnes výhradně užívá“ — usneseno po delší debatě, aby se o něm znova jednalo na příštím sjezdu. — Dále jednáno, jak se má zakročovati proti těm, jejichž příčetnost není úplná, nýbrž jen částečná. Při hlasování přijaty jednomyslně tyto these: I. Proti duševně méně schopným osobám (s menší příčetností na základě vnitřních příčin) má zákonodárce, ať se staly zločinci čili nic, stanoviti ochranná opatření (zvláštní dozor, internování v bezpečnostních ústavech atd.), staly-li se nebezpečnými sobě, svému okolí nebo společnosti; II. pro duševně méně schopné zločince, ať se stali nebezpečnými čili nic, má býti stanoven zvláštní trest nebo zvláštní opatření. — Na to jednáno o rehabilitaci a po debatě, jíž se mezi jinými účastnil opět prof. *Šilović*, přijaty tyto dvě these: 1. Jednota navrhuje přijetí principu rehabilitace do zákonodárství oněch zemí, jimž tento ústav není ještě znám, ale zároveň upozorňuje na potřebu, že se musí objem použití tohoto prostředku určiti místními poměry a že se při tom má hleděti k citu a kulturnímu stavu každého národa; 2. jednota doporučuje v prvé řadě rehabilitaci soudním rozhodnutím. — Dále přijaty rozličné návrhy v příčině koncentrace mezinár. krimin. statistiky, jež má prozatím přestati na krádeži, jakožto deliktu nejrozšířenějším. — Jednání sjezdu skončeno přijetím návrhu, aby správní výbor pokračoval ve vydávání díla Die Strafgesetzgebung der Gegenwart in rechtsvergleichender Darstellung, kteréhož díla vyšly již dva veliké svazky.

Spis *Šilovičův* jest, pokud nám známo, jedinou informační prací slovanskou o 10. mezinár. krimin. sjezdu a zasluhuje již proto pozornosti našich odborných kruhů. Také o kongresu devátém napsal prof. *Šilović* r. 1904 obšírnější zprávu. *K. K.*

Civilní řízení.

E. Ott, Geschichte und Grundlehren des österreichischen Rechtsfürsorgeverfahrens. (*Freiwillige Gerichtsbarkeit.*) In den Hauptzügen mit besonderer Berücksichtigung der Justizreformgesetze dargestellt. Wien 1906 Manz.

Slovutný autor spisu zde oznámeného sám ukázal v „Poctě Randově“,*) jak nedostatečně bylo až dosud postaráno o systematické vylíčení nesporného řízení. Tím vřeleji sluší vítati, že citelná mezera tato došla nyní vyplnění z péra nad jiné povolaného. Za hlavní účel tohoto díla označuje předmluva, že má sloužiti správnému ponětí základních nauk řízení nesporného a poměru tohoto oboru práva formálního k procesu; že chce nejen

*) Sborník r. IV., svazek zvláštní: O vývoji a předmětu řízení nesporného, str. 375—377.